

2015/2094(INI)

7.12.2015

ADVIES

van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

aan de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

inzake vrouwen die als huishoudelijk personeel en als verzorger werken in de
EU
(2015/2094(INI))

Rapporteur voor advies: Tania González Peñas (*)

(*) Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 54 van het
Reglement

SUGGESTIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- gezien zijn resolutie van 12 mei 2011 over het voorgestelde verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), aangevuld door een aanbeveling, over huishoudelijk personeel,
  - gezien IAO-Verdrag nr. 189 en Aanbeveling nr. 201 betreffende waardig werk voor huishoudelijk personeel, die op 16 juni 2011 zijn goedgekeurd door de Internationale Arbeidsconferentie van de IAO,
  - gezien het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer van 1961,
- A. overwegende dat de toegevoegde waarde van huishoudelijk werk voor de samenleving en de economie, alsmede het potentieel ervan, in geldelijke termen nog steeds ondergewaardeerd wordt, en dat het vaak informele, niet aangemelde werkzaamheden betreft die niet als reguliere arbeid worden gezien;
- B. overwegende dat IAO-Verdrag nr. 189 en Aanbeveling nr. 201 betreffende waardig werk voor huishoudelijk personeel samen een historisch geheel van internationale normen vormen die de arbeidsomstandigheden van wereldwijd tientallen miljoenen huishoudelijke werkers beogen te verbeteren; overwegende dat huishoudelijk personeel voor het overgrote deel uit vrouwen bestaat en de nieuwe in IAO-Verdrag nr. 189 geformuleerde normen een belangrijke stap vormen op weg naar gendergelijkheid in arbeid en gelijke rechten en wettelijke bescherming voor vrouwen; overwegende echter dat IAO-Verdrag nr. 189 tot op heden door slechts 22 staten is geratificeerd, waaronder maar zes lidstaten van de EU;
- C. overwegende dat het werk van huishoudelijk personeel en verzorgers in de EU tot op de dag van vandaag nauwelijks is gereguleerd en dan nog op uiteenlopende wijze in de verschillende lidstaten, en dat hoewel deze sector als gevolg van de demografische veranderingen in Europa groeit, er maar weinig bekend is over het werkelijke aandeel ervan in de economie en betrouwbare statistische gegevens daarover ontbreken;
- D. overwegende dat de arbeidsomstandigheden van huishoudelijk personeel en verzorgers in de lidstaten sterk uiteenlopen, variërend van onderbetaalde zwartwerkers en illegale migranten zonder contract tot werknemers die een publieke of particuliere sociale dienst verrichten in dienst van bedrijven, instellingen, verenigingen en coöperaties of rechtstreeks zijn aangesteld door particuliere entiteiten;
- E. overwegende dat de sector huishoudelijk werk volgens cijfers van de IAO in 2010 wereldwijd meer dan 52 miljoen mensen tewerkstelde, waarbij 7,4 miljoen huisbedienden van minder dan 15 jaar moeten worden geteld; overwegende dat volgens de IAO wereldwijd 83 % van het huishoudelijk personeel in 2010 vrouwen waren, en dat de werkzaamheden grotendeels in het zwart werden verricht; overwegende dat er volgens de IAO circa 2,5 miljoen huishoudelijke werkers zijn in de EU; overwegende

dat 88 % van het huishoudelijk personeel vrouw is; overwegende dat deze sector sterk vervrouwelijkt; overwegende dat huishoudelijk personeel en verzorgers een grote bijdrage leveren aan de verwezenlijking van de gendergelijkheidsdoelstellingen van de Europa 2020-strategie doordat zij het voor veel gezinnen in de EU mogelijk maken om een goede balans tussen werk en privéleven te vinden; overwegende dat, gezien het vele zwartwerk in de sector huishoudelijk werk wereldwijd en in de EU, de cijfers in werkelijkheid waarschijnlijk hoger liggen; overwegende dat de schaduw economie in Europa meer dan 15 % van het Europese bbp vertegenwoordigt, wat neerkomt op een winstderving van meer dan 2 000 miljard euro;

- F. overwegende dat vrouwelijke huishoudelijke werkers en verzorgers een groeiende categorie werkenden vormen die gemiddeld circa 1 % van de totale beroepsbevolking vertegenwoordigt;
- G. overwegende dat huishoudelijk personeel geconfronteerd wordt met significante discriminatie wat betreft de rechten en de bescherming die werkers genieten in vergelijking met de algemene normen van een land, met name waar huishoudelijk werk wordt gereguleerd door specifieke wetgeving en/of collectieve arbeidsovereenkomsten in plaats van simpelweg door de algemene arbeidswetgeving; overwegende dat de belangrijkste vormen van discriminatie verband houden met het beperkte beroep dat huishoudelijke werkers kunnen doen op sociale zekerheidsvoorzieningen (in het bijzonder werkloosheids-, ziekte- en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, moeder- en vaderschapsverlof en ander zorgverlof) en met het feit dat zij vaak zijn uitgesloten van ontslagbescherming;
- H. overwegende dat huishoudelijk werk en thuishulp merendeels gekenmerkt worden door een gebrek aan stabiliteit, mobiliteit, flexibiliteit, alsook door seizoensgebonden arbeid, ploegendiensten, onzekerheid en tijdelijkheid, en dat het hoofdzakelijk zwartwerk betreft;
- I. overwegende dat zwartwerkers, minderjarigen, migranten, werkers zonder contract of sociale zekerheid, tijdelijke werkers en werkers waarvan de rechten of kwalificaties niet worden erkend, sterk aanwezig zijn in deze sector;
- J. overwegende dat volgens IAO-Verdrag nr. 189 onder het begrip "huispersoneel" wordt verstaan elke persoon die huishoudelijk werk verricht in het kader van een arbeidsrelatie, binnen of voor één of meerdere gezinnen, maar dat een persoon die slechts bij gelegenheid of sporadisch huishoudelijk werk verricht zonder hiervan zijn of haar beroep te maken, geen huishoudelijk werker of werkster is;
- K. overwegende dat de term "zorg" betrekking heeft op werkzaamheden die worden verricht in publieke of particuliere instellingen of in particuliere huishoudens om zorg te verlenen aan ouderen of zieke of gehandicapte personen, en overwegende dat zorgtaken kunnen worden verricht door professionele verzorgers die in dienst zijn bij publieke of particuliere entiteiten of als zelfstandige werken, maar ook door niet-professionele verzorgers, meestal familieleden;
- L. overwegende dat in de sector huishoudelijk werk in de EU, en in het bijzonder in de thuishulpsector, ook mannen werken en dat zij bijgevolg op dezelfde manier beschermd en ondersteund moeten worden om elke vorm van discriminatie op grond van geslacht

te voorkomen en gelijke kansen op de arbeidsmarkt te garanderen, respectievelijk overeenkomstig artikel 19 en artikel 153 VWEU;

- M. overwegende dat de situatie van mannen die als huishoudelijk personeel en verzorger werken niet uit het oog mag worden verloren en dat zo spoedig mogelijk een verslag over hun specifieke problemen en uitdagingen moet worden opgesteld;
- N. overwegende dat twee belangrijke demografische trends van invloed zijn op de vraag naar huishoudelijk personeel, namelijk de vergrijzing van de Europese bevolking en de grotere participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt;
- O. overwegende dat vrouwen en mannen die als huishoudelijk personeel en als verzorger werken zowel een economische als sociale rol vervullen, aangezien zij de personen die een beroep op hen doen in staat stellen hun beroeps- en privéleven beter op elkaar af te stemmen, maar ook een groot aantal personen de kans geven zich beschikbaar te stellen op de arbeidsmarkt;
- P. overwegende dat het aantal ouderen toeneemt, het aantal personen in de werkende leeftijd afneemt en begrotingsbepkeringen grote gevolgen hebben voor sociale diensten, en overwegende dat dit ook gevolgen zal hebben voor personen die werk moeten combineren met zorgtaken, vaak onder moeilijke omstandigheden;
- Q. overwegende dat voor een echte verandering in het leven van huishoudelijke werkers sociale verbeteringen en een mentaliteitsverandering moeten worden bevorderd, hetgeen een complex en langdurig proces is;
- R. overwegende dat ook in gebieden met een gebrek aan publieke middelen, geïsoleerde gebieden of gebieden met andere nadelige omstandigheden afhankelijke personen wonen, die om genoemde redenen moeilijk toegang hebben tot professionele verzorgers of publieke of particuliere zorginstellingen, en overwegende dat deze afhankelijke personen soms alleen kunnen worden verzorgd door niet-professionele verzorgers, die vaker wel dan niet familieleden zijn;
- S. overwegende dat professionalisering betekent dat aan huishoudelijk personeel en verzorgers bepaalde sectorale rechten op het gebied van arbeids- en sociale bescherming moeten worden verleend die gelijkwaardig zijn aan die welke werknemers met wettelijk gereguleerde arbeidscontracten genieten, waaronder een fatsoenlijk loon, gereguleerde werktijden, betaald verlof, gezondheid en veiligheid op het werk, pensioen, moederschaps-/vaderschaps- en ziekteverlof, compensatie in geval van invaliditeit, regels voor ontslag of beëindiging van het contract, verhaalmogelijkheden in geval van misbruik en toegang tot opleiding; overwegende dat deze sector kan worden geprofessionaliseerd door middel van een combinatie van publieke financiering (fiscale steunmaatregelen), sociale financiering (gezinstoelagen, steun aan bedrijven, ziekenfondsen en ziektekostenverzekeringen, ondernemingsraden, enz.) en particuliere financiering (particulieren die betalen voor de dienstverlening);
- T. overwegende dat de integratie op de gewone arbeidsmarkt voor huishoudelijk personeel en verzorgers vaak moeilijk verloopt, onder meer door administratieve en taalbarrières, een in sommige lidstaten sinds lang heersende traditie van zwartwerk in de sector huishoudelijk werk en moeilijkheden om werk en privéleven te combineren;

- U. overwegende dat zwartwerk en uitbuiting in beide sectoren wijdverbreid zijn;
- V. overwegende dat aandacht moet worden besteed aan kinderarbeid, intimidatie en wijdverspreide schending van arbeidsrechten in de sector huishoudelijk werk, met name in huishoudens van diplomaten uit derde landen in de lidstaten, die profiteren van het exterritorialiteitsbeginsel en waar het huishoudelijk personeel meestal de EU binnenkomt met een ander type werkvergunning dan gebruikelijk is bij arbeidsmigranten in de sector;
- W. overwegende dat zorg zowel formeel als informeel wordt verleend en dat in het beleid rekening moet worden gehouden met deze dualiteit;
- X. overwegende dat vrouwelijke migrantenwerknemers zonder papieren met een zorgwekkende mate van discriminatie worden geconfronteerd, en gevallen van misbruik, onredelijk ontslag, onbetaalde lonen, geweld, discriminatie, mishandeling, dwangarbeid, slavernij of opsluiting niet aangeven omdat zij niet weten wat hun rechten zijn, omdat de taal een obstakel vormt of omdat zij bang zijn aangehouden of uitgezet te worden of hun baan te verliezen;
- Y. overwegende dat de huidige richtlijn betreffende veiligheid en gezondheid op het werk (Richtlijn 89/391/EEG) betrekking heeft op formeel tewerkgestelde huishoudelijke werkers en verzorgers, en dat werknemers die rechtstreeks in dienst zijn bij particuliere huishoudens van deze richtlijn zijn uitgesloten;
- Z. overwegende dat de sector huishoudelijk werk en thuishulp een sector is waarin banen worden gecreëerd, en dat dit kwaliteitsvolle banen moeten zijn omdat het net dankzij dit werk is dat veel mensen buitenshuis actief kunnen zijn in het economische en sociale leven;
- AA. overwegende dat de relatie tussen een werkgever en een vrouwelijke werknemer voor huishoudelijk werk zeer specifiek is, omdat de vrouwelijke werknemer haar taken meestal in het huis van de werkgever verricht en er soms ook leeft; overwegende dat het recht om beschermd te worden tegen intimidatie en tegen het grotere risico op misbruik moet worden geëerbiedigd;
- AB. overwegende dat het gaat om een economisch belangrijke sector, die een aanzienlijk deel van de beroepsbevolking, en met name laaggeschoolden, kansen op een baan biedt;
- AC. overwegende dat de banen in de gezinshulpsector naar schatting 4,9 % van de Europese banen vertegenwoordigen, op een totaal van 10,7 miljoen, wat bewijst dat deze diensten van economisch belang zijn;
- AD. overwegende dat de vergrijzing van de bevolking en sociale uitsluiting maatschappelijke uitdagingen zijn en dat het noodzakelijk is om de combinatie van werk en privéleven te vergemakkelijken;
- AE. overwegende dat huishoudelijke werkers en verzorgers via hun beroepsactiviteit het leven van oudere mensen, ouders - inclusief alleenstaande ouders - en kinderen beduidend vergemakkelijken en dat hun daarvoor een grote mate van maatschappelijke erkenning toekomt; overwegende dat ook de enorme betrokkenheid van vrijwilligers en

familieleden bij de zorg niet hoog genoeg kan worden geschat;

- AF. overwegende dat alle huishoudens in heel Europa, maar in het bijzonder gezinnen met kinderen en families, er baat bij hebben ontlast te worden door professionele dienstverleners die diensten bij de mensen thuis verrichten;
- AG. overwegende dat huishoudelijke diensten, gezinshulp en verzorging aan huis het potentieel hebben om de economische en sociale cohesie in de EU te verbeteren;
- AH. overwegende dat het aandeel van migranten bij het vrouwelijk huishoudelijk personeel de voorbije jaren is toegenomen;
- AI. overwegende dat de bestaande nationale wetten inzake de bescherming van de arbeidsrechten van huishoudelijk personeel en verzorgers in een aantal lidstaten nog steeds niet worden toegepast en nageleefd;
- AJ. overwegende dat een adequate regulering van deze sector zou bijdragen tot de bestrijding van zwartwerk;
- AK. overwegende dat de regulering en aanmelding van huishoudelijk werk en thuishulp leidt tot een verbetering van de levenskwaliteit van de mensen die dit werk verrichten en ervoor zorgt dat zij sociale uitkeringen kunnen ontvangen, beschermd zijn tegen misbruik en discriminatie, en minder risico lopen op armoede, marginalisering, stigmatisering en misprijzen; overwegende dat het tegelijkertijd de werkgever meer garanties biedt op een kwaliteitsvolle dienstverlening en bijdraagt tot extra inkomsten voor de socialezekerheidsfondsen van de lidstaten;
- AL. overwegende dat een adequate bescherming van personen met een handicap, ouderen, zieken, hulpbehoevenden of minderjarigen een essentieel beginsel is van de Europese Unie en dat de sector huishoudelijk werk en thuishulp een essentiële sector is om die bescherming te blijven garanderen;
- AM. overwegende dat de besparingsmaatregelen ten gevolge van de crisis tot een daling van de overheidsinvesteringen in de zorgsector hebben geleid waardoor veel mensen, het merendeel vrouwen, verplicht werden om minder uren te werken of terug te keren naar de haard om te zorgen voor hulpbehoevende familieleden, ouderen, zieken of kinderen;
- AN. overwegende dat de plek waar deze mensen hun werk uitvoeren de werkgever niet vrijstelt van de naleving van de geldende normen op het gebied van gezondheid, veiligheid en risicopreventie, noch van de verplichting om de privacy van de werkers die bij hem thuis overnachten te respecteren;
- 1. nodigt alle lidstaten uit om Verdrag nr. 189 van de IAO met spoed te ratificeren en ervoor te zorgen dat het volledig wordt toegepast, teneinde de arbeidsomstandigheden in de sector te verbeteren, alsook de naleving van het IAO-Verdrag en van Aanbeveling R201 uit 2011 van de IAO over waardig werk voor huishoudelijk personeel te verzekeren; herinnert eraan dat regeringen volgens de IAO-statuten de verplichting hebben om het verdrag en de aanbeveling voor te leggen aan hun nationale wetgevende organen om maatregelen voor de tenuitvoerlegging van deze instrumenten te bevorderen en dat, in het geval van het verdrag, de indieningsprocedure er mede op

gericht is om de ratificatie te bevorderen;

2. is van mening dat ratificatie door alle EU-lidstaten een belangrijke stap vooruit zou zijn voor de bevordering en bescherming van de mensenrechten, en ook een krachtig politiek signaal zou afgeven tegen alle vormen van misbruik, intimidatie en geweld jegens alle werknemers en met name vrouwelijk huishoudelijk personeel;
3. verzoekt de Commissie en de lidstaten om er bij de herziening of opstelling van desbetreffende rechtshandelingen, respectievelijk nationale wetgeving, op toe te zien dat de belangen van huishoudelijk personeel en verzorgers in aanmerking worden genomen, waarbij de nationale bevoegdheden worden geëerbiedigd;
4. verzoekt de Commissie werk te maken van de richtlijn inzake zorgverlof waarop het Parlement aandringt en verwelkomt de toezegging van de Commissie inzake een initiatief voor een nieuwe start voor werkende ouders en verzorgers;
5. verzoekt de lidstaten om een specifiek wettelijk kader te ontwikkelen waarin de rechten en verplichtingen van alle betrokkenen worden vastgelegd en dat de legale en georganiseerde tewerkstelling van huishoudelijk personeel en verzorgers mogelijk maakt, teneinde zowel de werknemers in deze sector als hun potentiële werkgevers rechtszekerheid te bieden; vraagt ook dat er rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken van de arbeidsovereenkomst en met het feit dat vele werkgevers particulieren zijn die niet vertrouwd zijn met de juridische vormvoorschriften;
6. verzoekt de Commissie en de lidstaten om de oprichting van werknemerscoöperaties in de sector huishoudelijk werk en thuiszorg te bevorderen, waarbij bijzondere aandacht moet worden besteed aan plattelandsgebieden, gezien de positieve effecten die hiervan uit zullen gaan voor het creëren van kwalitatief goede en duurzame banen, met name voor werknemers die moeite hebben met de integratie op de arbeidsmarkt;
7. verzoekt de lidstaten om overeenkomstig artikel 17 van IAO-Verdrag nr. 189 te voorzien in doeltreffende en toegankelijke klachtenmechanismen en instrumenten om de naleving van de nationale wet- en regelgeving inzake de bescherming van huishoudelijk personeel te verzekeren; verzoekt de lidstaten voorts maatregelen voor arbeidsinspecties, handhaving en sancties te ontwikkelen en ten uitvoer te leggen, met inachtneming van de specifieke kenmerken van huishoudelijk werk, overeenkomstig de nationale wet- en regelgeving; wenst dat, voor zover verenigbaar met de nationale wet- en regelgeving, in dergelijke maatregelen de voorwaarden worden omschreven waaronder de toegang tot een woonhuis mag worden verleend, met inachtneming van de privacy; verzoekt de lidstaten om, overeenkomstig de nationale regelgeving, te voorzien in mechanismen om misbruik doelmatig aan te pakken, bijvoorbeeld met inspecties ter plaatse indien een vermoeden van misbruik bestaat;
8. onderkent de aarzeling van bepaalde lidstaten om wetgeving voor de privésfeer vast te stellen, maar is van mening dat geen actie ondernemen hoge kosten voor zowel de samenleving als de betrokken werknemers met zich zal brengen; benadrukt dat de voorspelde groei van de vraag naar verzorgers in met name de huishoudelijke sfeer dergelijke wetgeving noodzakelijk maakt, om deze werknemers volledige bescherming te bieden; verzoekt de lidstaten derhalve om samen met de sociale partners maatregelen te nemen met het oog op een doeltreffend en passend inspectiesysteem, in

overeenstemming met artikel 17 van IAO-Verdrag nr. 189, en met het oog op passende sancties voor schendingen van de wet- en regelgeving inzake veiligheid en gezondheid op het werk;

9. herinnert de lidstaten aan het belang van de efficiënte bestrijding van zwartwerk, waar huishoudelijk personeel en verzorgers vaak in terechtkomen; herinnert eraan dat zij door het zwartwerk geen aanspraak kunnen maken op sociale zekerheid en geen garantie hebben op een gezonde en veilige werkplek; verwelkomt het Europees platform tegen zwartwerk, dat zwartwerk wil voorkomen en minder aantrekkelijk maken, aangezien de schaduw economie de werkzekerheid en de kwaliteit van de zorg en de arbeidsomstandigheden van veel zwartwerkers in de zorgsector bedreigt, de houdbaarheid van het sociale zekerheidsstelsel in gevaar brengt en de inkomsten die de staat via de belastingen ontvangt, vermindert;
10. verzoekt de lidstaten te investeren in meer en betere maatregelen voor de preventie, opsporing en bestrijding van het veel voorkomende zwartwerk in de sector huishoudelijk werk en thuiszorg, met name om mensenhandel en uitbuiting te bestrijden en bedrijven die huishoudelijke en zorgdiensten door zwartwerkers en schijnzelfstandigen aanbieden aan te pakken, teneinde de rechten van werkers te beschermen en de overgang van zwartwerk naar aangemeld werk te bevorderen dankzij een betere bescherming en betere, geharmoniseerde mechanismen voor arbeidscontrole en -inspectie;
11. beveelt de lidstaten aan om duidelijke wetgeving voor de aangemelde tewerkstelling van huishoudelijk personeel en verzorgers aan te vullen met stimulansen voor huishoudelijk personeel en hun potentiële werkgevers om voor de legale weg te kiezen; spoort de lidstaten aan om fiscale steunmaatregelen uit te vaardigen voor gezinnen die huishoudelijk personeel en verzorgers in dienst hebben en eenvoudige aangiftesystemen in te voeren om zwartwerk te ontmoedigen en te bestrijden, zoals het Europees Economisch en Sociaal Comité aanbeveelt in zijn advies over de ontwikkeling van gezinsondersteunende dienstverlening om de arbeidsparticipatie te verhogen en gelijke behandeling van vrouwen en mannen op de werkplek te bevorderen (SOC/508); raadt de Commissie aan om de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten te bevorderen met succesmodellen die een positieve impact hebben gehad op de arbeidsmarkt in de sector en op de maatschappij zoals de dienstencheques in België of de "chèque emploi service universel" (CESU) in Frankrijk; is ingenomen met het alomvattende sociale effect van deze professionalisering, met name in plattelandsgebieden;
12. verzoekt de Commissie en de lidstaten om een passend niveau van gezondheid en veiligheid op het werk te verzekeren en te handhaven, bijvoorbeeld wat moederschapsbescherming betreft, en om maatregelen te nemen om arbeidsongevallen en het risico op beroepsletsels en beroepsziekten te voorkomen; benadrukt dat voor personen die reeds in deze sector werkzaam zijn de standaard moet worden verhoogd door middel van praktijkgerichte opleidings- en nascholingsregelingen, waarin aandacht moet worden besteed aan het beheer van risico's rond houding en bewegingspatronen tijdens het uitvoeren van taken, biologische en chemische risico's en het gebruik van ondersteunende technologie;

13. verzoekt de Commissie de uitsluiting van Richtlijn 89/391/EEG betreffende de veiligheid en gezondheid van werknemers op het werk te evalueren;
14. verzoekt de Commissie en de lidstaten betrouwbare statistische gegevens, uitgesplitst naar leeftijd, geslacht en nationaliteit, te verzamelen, te analyseren en te publiceren om geïnformeerde discussies mogelijk te maken en te zoeken naar de beste oplossingen voor de professionalisering van de sector huishoudelijk werk; vraagt dat EUROFOUND en OSHA maatregelen zouden formuleren op het gebied van bescherming, klachtenprocedures en sensibilisering;
15. verzoekt de Commissie om discussies over de situatie van huishoudelijk personeel en verzorgers op de agenda van het Comité voor de werkgelegenheid (EMCO) te zetten;
16. vraagt aan de lidstaten om in samenspraak met de sociale partners informatiekkanalen over de rechten van huishoudelijk personeel en verzorgers tot stand te brengen en te verbeteren, en om ervoor te zorgen dat deze werkers deze informatie wel degelijk ontvangen; beveelt aan om daartoe, overeenkomstig beste praktijken in de lidstaten, op regionaal en lokaal niveau informatiepunten op te zetten, met hulplijnen en websites die bijstand bieden en ook via voorlichtingscampagnes informatie verstrekken inzake de rechten van huishoudelijk personeel en verzorgers in elke lidstaat, in de landstaal en in andere passende talen; onderstreept dat ook maatschappelijke organisaties zoals organisaties die zich inzetten voor vrouwen en migranten deze informatie zouden moeten kunnen verstrekken; merkt op dat deze instrumenten zo moeten worden opgevat dat informatie over beste praktijken, advies en richtsnoeren kunnen worden verstrekt aan potentiële werkgevers, met inbegrip van gezinnen en agentschappen, en dat modelcontracten worden aangeboden om te verzekeren dat werkgevers hun verplichtingen nakomen;
17. herinnert de lidstaten eraan dat in het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer van 1961 is bepaald dat diplomatieke delegaties verplicht zijn de wet- en regelgeving van hun gaststaat te respecteren, met inbegrip van het arbeidsrecht, en moedigt de lidstaten aan om dit verdrag effectief na te leven om straffeloosheid van diplomatieke huishoudens in geval van misbruik van huishoudelijk personeel te voorkomen; verzoekt de lidstaten te overwegen hoe personen die voor en binnen het diplomatieke corps werkzaam zijn beter kunnen worden beschermd, en huishoudelijk personeel het recht te geven om van baan te veranderen;
18. raadt de lidstaten aan om in het kader van de sociale dialoog samen met de sociale partners, de werkgevers en de vrouwelijke werknemers een standaardcontract voor huishoudelijk werk en thuishulp op te stellen;
19. benadrukt dat werkgevers gesensibiliseerd moeten worden over hun verplichtingen door hen informatie te verstrekken over goede aanwervingspraktijken, wettelijke verplichtingen, sancties wegens inbreuken en over de bijstand- en informatiediensten waarop de partijen een beroep kunnen doen, en beklemtoont dat de werkgever deze groep moet erkennen als werknemers met rechten;
20. beveelt aan dat de lidstaten campagnes uitwerken met het oog op een grotere zichtbaarheid van de sector en meer begrip en sensibilisering van overheidsinstanties, privébedrijven, gezinnen en de hele publieke opinie, zodat het beroep in ere wordt

hersteld en erkend wordt dat vrouwelijke huishoudelijke werkers en verzorgers belangrijk werk verrichten en een belangrijke schakel zijn in het raderwerk van onze maatschappij;

21. pleit voor een gedegen vertegenwoordiging van de sociale partners op Europees en nationaal niveau, met name de vakbonden, om sectorale collectieve onderhandelingen te intensiveren teneinde fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden tot stand te brengen en te handhaven in de sector; pleit tevens voor een gedegen vertegenwoordiging van beroepsorganisaties en organisaties die werken met en voor huishoudelijke werkers en verzorgers, alsook van andere betrokken maatschappelijke organisaties, en meent dat deze zich ten volle bewust moeten zijn van de uitdagingen die gepaard gaan met de bescherming en verdediging van de arbeidsrechten van vrouwen die als huishoudelijk personeel en als verzorger werken;
22. betreurt dat vrouwelijke huishoudelijke werkers en verzorgers nog steeds niet talrijk vertegenwoordigd zijn in de vakbondsorganisaties van de verschillende lidstaten en doet een oproep om de deelname van deze werkneemsters aan de werkzaamheden van de vakbonden te bevorderen;
23. verzoekt de nationale autoriteiten die belast zijn met het verlenen van overheidssteun de oprichting en promotie van coöperaties, verenigingen in eigen beheer en platforms van huishoudelijke werkers en verzorgers te ondersteunen, aangezien deze organisaties helpen bij de collectieve verdediging van de rechten van deze groep;
24. vraagt dat streng wordt opgetreden tegen alle ondernemingen, ongeacht de sector, die hun bedrijfsmodel baseren op de uitbuiting van illegale werknemers om de bedrijfskosten zo laag mogelijk te houden, zo hoog mogelijke winsten te realiseren en legale ondernemingen weg te concurreren;
25. verzoekt beleidsmakers om huishoudelijke diensten, gezinshulp en zorg aan huis te erkennen als een waardevolle economische sector die in de lidstaten beter moet worden gereguleerd teneinde een vriendelijke omgeving voor huishoudelijk personeel te creëren en gezinnen in staat te stellen hun rol als werkgever naar behoren te vervullen;
26. raadt aan om de maatschappelijke spelers die rechtstreeks betrokken zijn bij de aanpak van het probleem (politieagenten en sociale werkers) gericht op te leiden, opdat zij de slachtoffers van deze vorm van discriminatie doeltreffender kunnen bijstaan;
27. benadrukt dat het belangrijk is de erkenning van de professionele vaardigheden en kwalificaties van huishoudelijk personeel en verzorgers te bevorderen om hen meer kansen op professionele ontwikkeling te bieden; wijst ook op het belang van een specifieke opleiding voor personen die werken met ouderen en kinderen om het creëren van fatsoenlijke banen en aldus ook hoogwaardige werkgelegenheid, betere arbeidsvoorwaarden, waaronder formele arbeidsovereenkomsten, en de toegang tot opleidingen te bevorderen; erkent dat het belangrijk is de verworven vaardigheden, kwalificaties en ervaring te laten erkennen en certificeren en loopbaanevolutie te bevorderen; acht het in dit verband van fundamenteel belang dat er opleidings- en opfriscursussen worden ingericht;
28. benadrukt het belang van professionele dienstverlening bij de mensen thuis, met name

om families en gezinnen met kinderen te ontlasten;

29. nodigt de Commissie uit om de lidstaten aan te sporen werk te maken van de professionalisering, opleiding, voortgezette ontwikkeling van vaardigheden en erkenning van de kwalificaties van huishoudelijk personeel en verzorgers, met inbegrip van alfabetisering, teneinde hun persoonlijke en professionele ontwikkelingskansen te vergroten;
30. toont zich bezorgd over het gebrek aan inspecties in het kader van de controle en opvolging van en het toezicht op de rekrutering van huishoudelijk personeel en verzorgers door bedrijven of bemiddelingsagentschappen en herhaalt dat het noodzakelijk is om het aantal overheidsinspecteurs en inspecties te verhogen om te kunnen nagaan of de wet wordt nageleefd;
31. verzoekt de lidstaten om duidelijke maatregelen te nemen in de sector huishoudelijk werk en thuishulp, die een grote meerwaarde betekent voor de economie, door dit werk als een volwaardig beroep te erkennen en ervoor te zorgen dat de arbeidsrechten en sociale rechten van huishoudelijke werkers en verzorgers naar behoren worden beschermd door het arbeidsrecht of collectieve overeenkomsten, met name wat betreft loon, werktijden, gezondheid en veiligheid op het werk, verlof, moederschapsverlof, pensioenrechten en erkenning van vaardigheden, rekening houdend met het specifieke karakter van de sector;
32. herhaalt zijn oproep voor een formele sociale dialoog in de zorgsector¹;
33. spoort aan tot de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten om maatregelen en effecten te optimaliseren;
34. herinnert aan de noodzaak om au pairs in overeenstemming met de Europese Overeenkomst inzake de plaatsing van au pairs formeel te erkennen en het aantal inspecties op te voeren, zodat au pairs geen informeel substituut voor huishoudelijk personeel en verzorgers worden;
35. stelt voor dat de Commissie zich beraadt op de noodzaak en het nut van een rechtshandeling waarin de rechten uit het Verdrag nr. 189 zijn opgenomen en die ook verzorgers omvat en personen die tijdelijk, occasioneel of sporadisch verzorgende diensten leveren, alsook specifieke verwijzingen naar bijzonder achtergestelde groepen;
36. verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat huishoudelijk personeel en verzorgers in Europa op hun waarde worden geschat als mensen en werk en privéleven goed met elkaar kunnen combineren, onder meer door deze werkers op te nemen in de werktijdenrichtlijn (2003/88/EG), zodat zij recht hebben op essentiële rustperiodes en niet kunnen worden gedwongen om buitensporig veel uren te maken;
37. herhaalt de eis van het Europees Parlement dat informele verzorgers toereikende en passende ondersteuning moeten krijgen;

---

¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0328&language=NL&ring=A7-2013-0221>

38. benadrukt de noodzaak om het Europese migratiebeleid aan te passen aan de behoeften van de arbeidsmarkt op het gebied van huishoudelijk personeel, om vrouwelijke migranten te behoeden voor illegale werksituaties;
39. herinnert de Raad van Europa aan zijn verplichting om te waken over de toepassing van het Europees Verdrag inzake de rechtspositie van migrerende werknemers en van de Internationale Conventie inzake de bescherming van de rechten van arbeidsmigranten en hun gezinsleden, goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in haar Resolutie 45/158 van 18 december 1990;
40. benadrukt dat moet worden toegezien op een goed beschermingsniveau van huishoudelijk personeel en verzorgers, maar dat het tevens belangrijk is om de aanwervingsprocedures voor deze werknemers niet te verzwaren of ingewikkelder te maken, waardoor sommige werkgevers er mogelijk van zouden afzien een beroep te doen op hun diensten; moedigt de lidstaten in dit verband aan om officiële regelingen in te voeren voor de tewerkstelling van huishoudelijk personeel, zoals de regeling van dienstencheques, zodat gezinnen deze werkers eenvoudig en snel kunnen betalen en ervoor kunnen zorgen dat zij sociale zekerheid genieten;
41. verzoekt de EU-instellingen om alle EU-richtlijnen die botsen met IAO-Verdrag nr. 189 te wijzigen;
42. verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat de visa van huishoudelijk personeel en verzorgers werknemers de mogelijkheid bieden om van werkgever te veranderen als zij te maken hebben gekregen met misbruik, schending van mensenrechten, een ondermaatse werkomgeving of andere omstandigheden die niet in overeenstemming zijn met de nationale normen zoals vastgelegd in nationale of Europese arbeidswetgeving;
43. verzoekt de lidstaten die een nationaal minimumloon hebben ingevoerd om ervoor te zorgen dat al het huishoudelijk personeel en alle verzorgers minimaal dit loon ontvangen;
44. verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat huishoudelijk personeel en verzorgers pensioen opbouwen overeenkomstig de nationale wetgeving;

**UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING
IN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	3.12.2015
Uitslag eindstemming	+: 43 -: 6 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers	Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Mircea Diaconu, Tania González Peñas, Paloma López Bermejo, Monika Vana
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Diane James, Martina Michels, Estefanía Torres Martínez, Flavio Zanonato